

Vánoce u 1. rotního úkolového uskupení AČR v Litvě v roce 2018

23.12.2023 - Pavel Stehlík | Vojenský historický ústav Praha

Oslava vánočních svátků v zahraničních operacích se nese ve znamení odloučení od rodiny, nepřetržitého plnění operačních úkolů v cizích zemích i v době svátků a snahy přiblížit si co nejvíce pohodovou atmosféru českých Vánoc.

Ať už se jedná o zdobení vánočního stromečku, štědrovečerní večeři, půlnoční mši, telefonáty s rodinou či rozdávání drobných dárků.

Názornou sondou do života vojáků je jeden z mnoha příkladů, jak Vánoce oslavili příslušníci české jednotky v Litvě v operaci Enhanced Forward Presence (eFP) v roce 2018. Ti zde plnili úkoly od července 2018 do ledna 2019.

Vše začalo 6. prosince 2018 návštěvou tehdejšího náčelníka Generálního štábu AČR armádního generála Aleše Opaty a představitelů Výboru pro obranu a bezpečnost Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky u 1. rotního úkolového uskupení AČR v Litvě. Návštěvu přivítalo velení litevské brigády Iron Wolf a velení mezinárodního praporu, v rámci něhož působila česká jednotka. Na nástupu promluvil k vojákům generál Aleš Opata a zároveň jim v mírném předstihu předal vánoční dárky. Jejich součástí byly i nakreslené obrázky od dětí z českých základních škol. Do kroniky jednotky generál Opata napsal následující řádky:

O pár dní později, přesněji 14. prosince 2018, byly na vojenské základně nedaleko litevského městečka Rukla otevřeny vánoční trhy. Ty však byly pojaty poněkud netradičně: jejich přípravu si vzali na starost sami vojáci z jednotlivých národních armád, z nichž bylo celé úkolové uskupení složeno. Každý národ do stánků připravil různé národní speciality a cukroví, které je typické pro jejich zemi. Okolí trhů bylo vyzdobeno vánočními světly a nechyběla ani sváteční hudba, která všemu dodala ryze přátelskou atmosféru.

Další akcí, kterou zorganizovali čeští vojáci, bylo odhalení vánočního betlému. Toho se zúčastnila většina vojáků z operace eFP, včetně velitele mezinárodního praporu. Nápad na jeho výrobu a instalaci vzešel z hlavy kaplana českého kontingentu kapitána Jana Kupky. O jeho výrobu se postarali vojáci z ženijní čety. Betlém byl vyřezán z dřevěných desek a vyráběl se v parku vojenské techniky, odkud byl posléze přesunut a instalován přímo na základně, kde byli ubytováni vojáci.

Vánoce se rychle blížily a pro většinu vojáků to mělo být poprvé, kdy stráví Štědrý den mimo domov bez svých rodin. Mnoho lidí se však snažilo, aby Vánoce a celé svátky vojáci prožili co nej příjemněji. Přípravy jídla se 24. prosince místo Litevců chopili Němci. K obědu se podávala kachna se zelím a bramborovými noky. Po obědě někteří vojáci zašli například na vánoční trhy nebo na kávu do vojenského bufetu. V 18 hodin proběhl neformální nástup jednotky, kde německý velitel jednotky eFP plukovník Braun pronesl vánoční proslov, ve kterém mimo jiné zmínil i události z první světové války, které se staly před 104 lety. Tehdy proti sobě na frontě stáli v zákopech němečtí a britští vojáci. V zemi nikoho se tenkrát setkali a improvizovaně oslavili Vánoce. Po tomto proslovu velitele se vojáci přesunuli do společenských prostor, kde hrála hudba a k večeři se podávala klobása se salátem nebo těstoviny. Zároveň byla připravena tombola o hodnotné ceny. Na závěr Štědrého dne proběhla půlnoční mše v prostoru betléma v podání českého vojenského kaplana.

A jak celé svátky viděl jeden z příslušníků české jednotky velitel osádky vozidla Pandur a zároveň

vojenský historik jednotky četař Radek Bartoníček?

<https://www.vhu.cz/vanoce-u-1-rotniho-ukoloveho-uskupeni-acr-v-litve-v-roce-2018>